

και παράλληλα ενισχύονται λόγω της υστέρησης επενδύσεων. Ήδη πριν από το Κραχ του 2008, η παραγωγικότητα ακόμα και οικονομιών όπως της Γερμανίας αυξανόταν βασανιστικά αργά, ενώ την ίδια εποχή οι μείζονες περιφέρειες της ευρωζώνης (π.χ. Β. Ιταλία, Ν. Ιταλία, Α. Γερμανία, Δ. Γερμανία, Β. Γαλλία, Καταλωνία, Β. και Ν. Ελλάδα, κτλ.) απέκλιναν μεταξύ τους όλο και πιο πολύ με όρους ανταγωνιστικότητας, επενδύσεων και μοναδιαίου κόστους εργασίας.

Η δημιουργία του κοινού νομίσματος επέτρεψε στην ανισοροπία να παραμείνει επί μακρόν αόρατη, χάρη στις τεράστιες ροές κεφαλαίων από τις πλεονασματικές περιφέρειες προς τις ελλειμματικές. Ο λόγος ήταν απλός: Στις ελλειμματικές περιφέρειες, ή χώρες, τα επιτόκια δανεισμού ήταν υψηλότερα (καθώς η προσφορά χρήματος ήταν περιορισμένη και η «τιμή» του, δηλαδή το επιτόκιο, υψηλότερη). Αυτή η διαφορά επιτοκίων (τα spreads στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα μεταξύ πλεονασματικής και ελλειμματικής ευρωζώνης) λειτουργούσε ως μαγνήτης που έλκυε τα κεφάλαια των πλεονασματικών περιφερειών, ή χωρών, τα οποία κυνηγούσαν υψηλότερα επιτόκια και αποδόσεις κατευθυνόμενα προς τις ελλειμματικές περιφέρειες, ή χώρες. Το κοινό νόμισμα μεγέθυνε αυτές τις ροές, π.χ. προς την Ελλάδα ή την Ισπανία, καθώς οι πιστωτές δεν είχαν να φοβηθούν πως το ελληνικό ή το ισπανικό νόμισμα θα υποτιμηθεί.⁷

7. Χωρίς το κοινό νόμισμα, οι ελλειμματικές χώρες θα αναγκάζονταν να προβούν σε υποτίμηση του νομίσματός τους, κάτι που θα λειτουργούσε ως αυτόματος μηχανισμός περιορισμού της ροής κεφαλαίων. Όταν μια χώρα με δικό της εθνικό νόμισμα παρουσιάζει διαρκώς έλλειμμα,